

пентръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 50.

Luni, 9. Decembrie

1846.

КЪВЪНТ ШКОЛАСТИКЪ,

зис дн 29. Iunie 1846 къ прілеціѣл дп-пърдиреі преміілар дп шкоала централъ дп Краіова, де инспекторъ шкоалеі

I. Maiorescu.

(Ърмаге.)

Дар лимбиле класиче веки съот неапърате тѣпърѣлѣ пентръ о маі армонікѣ ші маі солидѣ десволтаре а пѣтерілар міндеі лѣі.

Дпсаші патѣра чеаркъ пѣтеріле міндеі прѣкълѣ маі дптъѣ дп лимбѣ: аста о двагѣ прѣкълѣ маі дптъѣ де тоате ші пріп ачеаста есе дп лѣте ка от. Де аічі віне къ ші λογος ла гречі ші къвнтѣ ла ромѣні дпсемнеазъ пѣ пѣтаі ворѣ дп дпделесѣла пропріѣ, чі ші міндеа, радіѣнеа, орі резонѣл. Аша дар дпсаші патѣра аратъ къ стѣдѣл лимбілар ка зп мѣжлок де а десвѣлі пѣтеріле міндеі, ка о лодікѣ практикѣ, есте адевѣратѣл стѣдѣі, къ каре зрмеазъ а се окѣпа тпнептеа. Пріп стѣдѣл граматічеі, формеле гѣндѣлѣі, каре дп орі че от че ворѣще о лимбѣ сънг дпкъ дпвѣлѣте, — дпкъ механіче се шішкъ оаре кѣт, се десѣшѣръ ші віп ла къпцііпдѣ. Дптрѣвѣчѣнеа есте пѣтаі, каре лимбѣ ва фі дп старе

de a deșepta maі кѣрѣнд пѣтеріле міндеі ші d' але десвѣлі? Лимба націоналѣ, орі лимба стрейпѣ? — Кѣт пентръ лимба націоналѣ. еа негрешіт ва фі totdeauna те меіѣл пе каре се ва аштерне орі че дпвѣдѣтѣръ: пентръ-къ дп еа ка дптр'о лимбѣ къпоскътѣ тѣпърѣлѣі, зрмеазъ а се еспліка тоате кѣте і се пропѣо. Есте дпсъ о регѣл патѣралѣ, адеверітѣ пріп тѣлте черкѣрѣі, а пѣші къ тѣпърѣл дела челе дпп афарѣ ла челе дпп лѣзотѣръ. Акѣт лимба націоналѣ есте къпоскътѣ орі кѣрѣі тѣпѣр механіче, — есте — ка съ зичет ашеа дпкѣрпачѣ дп свѣлетѣл лѣі, есте зп че дпп лѣзотѣръ, — зп че свѣіектѣв. Пентръ ачеаа тѣпърѣл пѣ се поате десліпні къ міндеа де ачест механісм ка съ се рідіче песте ел ші съ'л пѣіѣ съѣ прівіпнда міндеі сале. Лѣі і се тот паре къ дпвагѣ чеаа че шіе, пріп зрмаре зп че де прісос. Еѣ ворѣеск ка зпѣл че вѣзѣ ачеаста дп фантѣ. — Дар о лимбѣ стрейпѣ се дпфѣціішеазъ тѣпърѣлѣі ка зп че дпп афарѣ ші съпѣс прівіпндеі лѣі, ка зп че обіектѣв. Ачеаста траѣе ші леагѣ аколо тоатѣ а лѣі вѣгаре де сеатѣ, дештеаптѣ дптрѣжѣсѣл пѣтаі декѣт жѣдекатѣ, каре се веде дп порпіреа де а фаче алытѣраре дптрѣ лимба стрейпѣ ші а са. Кѣ ачеаста

тѣхъ рѣла вѣне дн скврт ла о маї дреаптъ кѣпоштївдъ 'а лїмвѣї самѣ. Де ачѣѣа тодї вѣрвадїї де шкоамъ пропѣо пентрѣ стѣдїѣл грамагїчѣї totdeauna о лїмвѣ стреїнѣ, фїреце есплїкатъ дн лїмва чѣа кѣпоскѣтъ.

Акѣм вїне съ рѣспѣндѣм: дакъ лїмвїѣ чѣле нѣъ сѣпт дн старѣ де а да тѣхъ пѣрѣлѣї о кѣлтѣрѣ армонїкѣ, солїдѣ, сїгѣрѣ шї пеатѣрнатъ ка лїмвїѣ чѣле векї? Ла ачѣѣаста рѣспѣндѣм къ нѣ. Лїмвїѣ чѣле нѣъ ворѣнд пестѣ тот сѣпт кѣ тѣлт маї сѣрачѣ декѣт лїмвїѣ чѣле векї. Елѣ сѣпт маї сѣрачѣ атѣт дн армонїка шї лоцїка десволтарѣ а кѣвїнтелор дїн рѣдѣчїпїлѣ лор, кѣт шї дн кѣлтѣра формелор. Елѣ п'аѣ пѣтѣт ажѣоце ла ачѣл дн алт град де кѣлтѣрѣ, ла карѣ аѣ ажѣос еленїка шї латїна. Днтрѣ лїмвїѣ чѣле нѣъ маї кѣлтїватѣ естѣ сїгѣрѣ лїмва ѣрманѣ, карѣа се апронїѣ де лїмва еленїкѣ кѣт пентрѣ ѣарѣл де а компѣѣе дїн маї тѣлте кѣвїнте вѣл шї де а се десволта неконтенїт. Тот еї се кѣвїне лавда, къ чѣї маї тѣлдї термїнї де шїїнѣе їа формат дїн сїнѣл сѣѣ шї пѣтѣа сѣ форматѣе пе тодї: прїп зртарѣ ѣа с'а кѣлтїват маї пеатѣрнат. Дар шї лїмва ачѣѣаста нѣ естѣ нїчї пе департе сопорѣ ка чѣле векї, нїчї претѣтїндеѣа вѣнїформѣ дн дѣдѣчѣрѣа кѣвїнтелор дїн рѣдѣчїпїнѣ, апої е шї сѣракѣ де формѣ. — Чѣ с' атїнѣе де лїмвїѣ romane, italiana, franceza, spaniola кѣ портѣгала, romѣна шї валезіана дїн Елвѣдїа, ачѣѣѣ сѣпт тоатѣ сѣрачѣ де формѣ шї де кѣвїнте компѣсе. Лїмвїѣ ачѣѣѣа прївїнд дн латїна пе тѣта лор, маї тѣлт маї пѣдїн тоатѣ аѣ лѣат кѣвїнте de-a-gata дїн ѣа шї аѣ лѣсат пе лѣзкратѣ рѣдѣчїпїлѣ попѣларѣ. Де аїчї а зрмат десармонїѣа днтрѣ кѣвїнтѣлѣ депї-

ватѣ шї днтрѣ рѣдѣчїнї. Чѣа маї кѣлтїватѣ днтрѣ ачѣѣѣ лїмвї, franceza, естѣ чѣа маї пѣлодїкѣ. Дѣпѣ чѣ ачѣѣѣстѣ лїмвѣ естѣ маї сѣракѣ де формѣ декѣт italiana, шї днкъ шї маї сѣракѣ декѣт а поастрѣ, апої дн формѣтѣра кѣвїнтелор дїн рѣдѣчїпїнѣ нѣ естѣ маї нїчї о сїстѣмѣ, маї нїчї зл шїрѣ лоцїк. Чѣ armonie естѣ днтрѣ scolaristique шї école, днтрѣ episcopal episcopat шї eveque, днтрѣ local шї lieu, legal шї loi, днтрѣ tacite шї taire шї алтѣлѣ пѣпѣшѣратѣ? Чѣ грѣштѣдї арѣ тѣхъ рѣла врѣнд сѣ дѣвїѣ дн ачѣѣѣстѣ лїмвѣ ла рѣдѣчїна кѣвїнтелор! Чѣ лоцїкѣ ва днвѣдѣа ел днтрѣ о астѣѣл де лїмвѣ?

Кѣлтїваторїї лїмвѣї franceze лѣсѣнд пѣлѣзкратѣ рѣдѣчїпїлѣ, карѣ дн дѣкѣрсѣл тїмпѣлѣ с'аѣ скїмват, аѣ лѣат кѣ карѣл кѣвїнте дїн латїна, фѣрѣ де алѣ да дѣпѣ а палодїѣа лїмвѣї попѣларѣ, карѣ с'а формат пеатѣрнатѣ де латїна. Еї аѣ тѣїат номѣл де лѣогѣ рѣдѣчїпїнѣ, п'аѣ маї лѣсат ка рѣдѣчїпїлѣ се дѣа дїн сїнѣ рамѣрї, чї пестѣ рѣдѣчїнї аѣ кѣрат трѣнкї шї рамѣрї стрѣїне фѣрѣ алѣ алтѣї кѣ рѣдѣчїпїлѣ. Пентрѣ ачѣѣѣ лїмва francezѣ нѣ маї нѣѣте мерѣе днпїнтѣ; ѣа естѣ — зїкѣнд ашеа — де вїѣ днкїсѣ. Де аїчї вїне ачѣѣѣ марѣ тѣлдїѣе де фрасѣ дн лїмва francezѣ, кѣчї пѣпѣтѣнд пѣшї скрїїторѣл кѣ лїмва днпїнтѣ, се вѣдѣ стрѣмторат а сѣчї шї а рѣсѣчї тот ачѣѣѣ фрасѣ ка сѣ лѣ дѣа чѣва пѣвтатѣ. Шї дн чѣлѣлалтѣ лїмвї romane се вѣд пѣ армонїї де ачѣѣѣ, днсѣ маї пѣдїѣе, маї пѣдїн днсемпѣѣѣѣѣ шї нѣ ашеа гроасѣ. Дїн контра чѣ тѣлдїѣе шї варїѣтатѣ де формѣ аѣ грѣчїї шї латїнїї! Чѣ днѣѣмѣнѣатїчѣ сѣпт ачѣѣѣ лїмвї маї вѣртос еленїка! Чѣ шїрѣ лоцїк дн формѣчїпїлѣа кѣ-

вѣтелор дѣн рѣдѣнѣтъ дѣн ачесте дѣтъ лѣмѣ,
маѣ вѣртос дѣн латѣна, тѣде дѣн пѣнтѣл а-
честа се веде о зрѣаре кѣар математикѣ!

Есте интересантъ черчетареа де тѣде
вѣне ачеста, кѣ лѣмѣле челе нѣтъ дѣнтрѣо
кѣлтѣръ атѣтъ де тѣре шѣ промѣдѣтъ сѣнт
аша де жос пе лѣнгѣ лѣмѣле челе веки?
Фѣлолодѣи сокотеск кѣ ачеста ар венѣ де-
ла деосевѣреа пѣнтѣлѣ, дѣн кѣре чеѣ веки
прѣвеаѣ вѣада шѣ дѣн кѣре о прѣвѣм поѣ.
Ла чеѣ веки вѣада ачеста ера тѣ че по-
сѣтѣвѣ, тѣ че кѣре дѣн сѣне кѣпрѣндеа тотѣл
пентрѣ от. Де ачееа с'аѣ стѣдѣт еѣ а да
тѣтѣлор идеѣлор шѣ тѣтѣлор лѣкѣрѣлор о
формѣ сѣмѣлѣлѣ кѣтъ се пѣтѣа маѣ фрѣ-
тоасѣ шѣ маѣ пѣлѣкѣтъ. Де аѣчѣ ар венѣ
ачеа тѣре тѣлѣдѣме шѣ варѣетате де фор-
те дѣн лѣмѣ. Іар ла крештѣнѣ, ла карѣи
вѣада ачеста есте тѣ че негатѣв, адекѣ
пѣтѣа тѣ стадѣѣ пентрѣ алта маѣ повѣлѣ,
— ла карѣи скопѣл есте а се тѣнѣ кѣ
Дѣтѣнезеѣ: ла крештѣнѣ зѣк, пѣ се пѣне аша
де тѣлѣт прѣдѣ пе форма дѣн афарѣ.

Есте адеврѣат, кѣ алта аѣ жѣдекат
чеѣ веки десѣре вѣадеѣ шѣ алта жѣдекѣм
поѣ; дар нѣчѣ одатѣ п'ашѣ кѣтеза а еспѣла
пѣтѣа де аѣчѣ тѣлѣдѣмеа формѣлор дѣн лѣм-
вѣле веки класѣче шѣ пѣдѣчѣтатеа лор дѣн
челе нѣтъ. Еѣ сѣлѣт де пѣла конѣвѣнс, кѣ
орѣ че лѣмѣ че се ворѣеде де тѣн поѣл
регѣлат дѣн содѣетате шѣ се сѣрѣе, дѣн ка-
пѣталѣлѣ сѣѣ, дѣн фондѣл че'л арѣ поате сѣ
се десѣлѣаскѣ шѣ с' ажѣнгѣ ла чѣл маѣ
палт град де кѣлтѣръ фрѣ сѣ аѣвѣ неа-
пѣратѣ трѣвѣндѣ де а се дѣнпрѣтѣта, а-
фарѣ поате пѣтѣа де нѣде терѣнѣи техѣнѣи
фоарте ісолѣдѣ. Лѣмѣа магѣарѣ пе арѣтъ
астѣзѣ дѣн фапѣ тѣн вѣѣ есеѣпѣлѣ десѣре

ачѣаста, прѣкѣм дѣн векиѣме неа арѣтат лѣмѣа
елѣнѣкѣ.

Мѣе мѣ се парѣ кѣ кѣ кѣтъ о лѣмѣ че
кѣлтѣвеаѣтъ лѣсатѣ маѣ тѣлѣт шѣешѣ шѣ кѣр-
сѣлѣи патѣреѣ декѣтъ стѣдѣлѣи оменѣск, кѣ
атѣтъ поате ажѣнде ла тѣн град маѣ дѣпалт
де кѣлтѣръ: кѣчѣи патѣра дѣче тотѣеаѣна
маѣ сѣгѣр де шѣ маѣ тѣрѣзѣ кѣтѣре скоп.
Кѣ кѣтъ оаменѣи кѣлтѣвѣнд о лѣмѣ че се вор-
дѣнеа маѣ стрѣнс де патѣрала еѣ десѣволтаре
шѣ вор лѣкѣра фѣндѣл лѣмѣвѣи дѣпѣ анало-
дѣеа еѣ, кѣ атѣтъ ва ажѣнде ла тѣн град
маѣ дѣпалт лѣмѣа шѣ кѣ атѣтъ ва фѣ маѣ сѣ-
стематѣкѣ шѣ маѣ армонѣкѣ. Дѣнсашѣ фапта
ворѣеде пентрѣ ачѣаста. Лѣмѣа векиѣ е-
ленѣкѣ неавѣнд дѣпѣнтѣеа са врео лѣмѣ че,
пе кѣреа сѣ о поатѣ лѣа де моделѣ, п'а
имѣтат декѣтъ кѣрѣсѣл патѣреѣ самѣ шѣ а а-
жѣнс ла чѣл маѣ палт град де кѣлтѣръ.
Дѣпѣ дѣнса пѣтѣа декѣтъ лѣмѣа лѣтѣнѣ п'а
ажѣнс пѣлѣ ла ачѣл град де кѣлтѣръ, пент-
трѣ-кѣ имѣтѣнд пе чеа еленѣкѣ а лѣат тѣлѣт
дѣ а гѣта дѣнтрѣдѣса. Асеменѣеа лѣмѣле
ромѣанѣ чѣле нѣтъ прѣвѣнд дѣн латѣна пе тѣтѣа
лор — кѣ тоате кѣ ачѣаста пѣ есте де
тот адеврѣатѣ — пѣрѣсѣнд фондѣл шѣ а-
пѣлодѣа лор, аѣ лѣат дѣн латѣна кѣвѣнте
де а гѣта, шѣ акѣм ле ведем кѣ тѣлѣт маѣ
жос декѣтъ лѣмѣа лѣтѣнѣ. Ачѣаста поате
сѣ фѣе де дѣнвѣдѣтѣръ шѣ ромѣнѣлор.

С'ар пѣтѣе зѣче маѣ тѣлѣт; дар аѣчѣи пе
ажѣнде атѣтъ, кѣ дакѣ лѣмѣа есте вѣшт-
тѣлѣтѣл гѣндѣлѣи шѣ формѣле лѣмѣвѣи фор-
мѣле лѣи, лѣмѣле веки класѣче фѣнд дѣн
прѣвѣнда ачѣаста кѣлтѣвате дѣнтрѣтѣн град
маѣ дѣпалт, вор фѣи негрѣшѣт дѣн старѣеа де
а форма пѣтерѣле спѣрѣтѣале але тѣнерѣлор
маѣ вѣне, маѣ фѣлѣзѣрѣт, маѣ армонѣос шѣ
маѣ солѣд.

)

Дар че маї къзтъм къвѣнте дп патъра лъкрѣлѣи, кънд еле се вѣд дп фаптъ?

Привѣдї ла тодї чеї маї де фрънте скрїторї, авторї, аї попѣлѣлор челор пої, поедї, історїчї, реторї, фїлософї, дп Італіа, Спанїа, Енглїтера, Франчіа, Цертманїа: каре пѣ с'аѣ формат дѣпъ моделѣа челор веки, — каре дїп еї п'а свѣт дїп нескърѣвл ісвор ал літератърей веки еленїче шї латїне?

Пѣтереа чеа десволтъртоаре шї форматътоаре а літѣлор веки класїче есте атѣт де маре, дпкът ведем дп фаптъ, къ дндатъ че къ казѣл Імперїлѣи roman апѣсан а къзѣт стѣдїл класїчїлор веки шї с'а пърѣсїт, а зрмат барбарїа шї дптѣперекѣл песте Европа: оменїтеа каде дп статѣл прѣнчїей, дп каре о ведем дп ачел період, че се взмеѣе лѣтеа де мїжлок. Нѣмаї дп Константінопол капїтала Імперїлѣи roman-рѣсърїтеанѣ се маї веде о змѣрѣ де стѣдїл літератърей веки еленїче. Дїп контра, дндатъ че Петрарка, Бокачїо шї дѣпъ еї алчїї дпчен а скоате дїп пѣл. верїле вїтателор вїбліотечї не класїчїи гречї шї romanї, се дпчене лѣпта дптре дптѣ. перек шї лѣмїпъ. Дндатъ че літерїле веки елене, фвдїнд дїп рѣсърїт де фвріа отоманъ гѣсеск адѣпост дп апѣс: зп поѣ соаре дп. чене а'шї рѣспнндї вїнефѣкътоареле сале разе песте Европа: попѣлїї се мїшкъ, се дешѣаптѣ ка дїптр'ѣп сопп, се дпкълзеск ла разеле лѣмїней шї пѣп темелїа кълтърей, не кареа астѣзї о адмїрѣм шї каре акѣм есте атѣт де попѣларѣ.

Дпсапш проведїнда а алес ачесте дѣлѣ літѣвї дрепт зшїа, прїп каре лѣмїна леѣей крещїне а рѣсърїт оменїтеї. Аддевѣрат фїещекаре літѣвѣ дп тѣпа проведїндеї есте

зп мїжлок, прїп каре аддевѣрѣл се дескопѣре отѣлѣи. Фоста літѣва еврееаскъ мїжлокѣл, прїп каре с'а дескоперїт ачестѣ попѣл шї с'а цїнѣт крѣдїнда дптр'ѣп Дѣмпнезѣ адевѣрат. Ажѣнс-а ачѣастѣ літѣвѣ дп челе V. кърцї але лѣї Моїсї, дп картѣа лѣї Іов шї дп псалтїї лѣї Давїд ла чел маї маре град ал кълтърей сале. Дар че есте ачѣастѣ літѣвѣ алѣтѣратѣ пѣмаї пе лѣпгъ зпа дїп челе нѣбъ? Еа къ Макавейї дпшї дпкїде тѣрцїїнта са пѣтере шї адевѣрѣрїле вѣпрїнсе дп трѣнса се дпѣбракъ пѣмаї дѣкѣт дп вестмѣнтелїнеск. Векиѣл testament се традѣсе дпїнїте де Хрїстос, свѣт Птолемеї, дп літѣва греакѣ. — Се івеште тѣнѣтїтор лѣмеї пе пѣтѣнт. Ел, дѣпъ към се крѣде, а ворѣїт дп літѣва сїрїанѣ, тот літѣвѣ семїтїкъ сорѣ къ еврееаска. Дар апостолїї лѣї, спѣл лѣмеї шї скрїѣ адевѣрѣл дп літѣва еленеаскъ. Кѣтре фръдїїле — къчї дпкъ пѣ се пот пѣмї кїар вїсерїчї — кътре фръдїїле дїп політїїле грече шї кътре зпа дїп Рома дпдрептѣазѣ Павел апостолѣл скрїсорїле сале. Адевѣрат авем о скрїсоаре шї кътре Іудей: дар пої шїм, къ пѣпъ дѣпъ рїсїпїреа Іертсалимѣлѣи крещїнїстѣл пѣ с'а пѣтѣт дпфїце вїсе дп Іудеа, шї ачѣастѣ скрїсоаре а лѣї Павел, пѣ къпрїнде атѣт адевѣрѣрї крещїне, кът аратѣ еврейлор къ змѣра леѣей а трѣкѣт шїї кїамѣ ла поа лѣмїпъ. Пѣрїндїї вїсерїчїей, зрмѣторїї апостолїлор, скрїѣ дп літѣва еленїкъ шї дп літѣва латїнѣ. Шп імператор roman рїдїкъ крещїнїстѣл пе тронѣл чеї се къвїне шїїа фаче съ трїѣмфѣзе. Пѣпъ дп тїмпѣрїле челе маї нѣбъ, дпнїеа літѣва латїнѣ пѣ пѣмаї дп школї шї дп кърцїїле дпвѣцадїлор, чї шї дп кабинетеле прїндї-

лор. Да ачеастъ лимбъ, да лимба пем-
ритоареі Romei, с'а едвкат Европа тоатъ.

Аша Domnii mei! лимбиле веки класиче
еленика ши латина азъ таре пѣтере десвол-
тѣтоаре ши формѣтоаре. Din пѣтереа сти-
лѣлѣ ши din тоатъ тѣестрия де а дѣф-
циша идеиле, се кѣноаще деосевиреа дотре
отѣл формат prin стѣдил лимбилор веки
класиче ши дотре чел кѣлгиват пѣмаі prin
лимбиле челе нѣбъ. Орі кѣт съ фие лимба
ачестѣи din зрмъ де кѣратъ, плѣкѣтъ, ат-
трѣгѣтоаре, — орі кѣт де таре дѣндемъ-
пѣтатеа лѣи: ел пѣ се ва апропиеа ниѣи о-
датъ де ачеа вирѣте, де ачеа енерѣие, че
карактеризазъ лимба ши стилѣл класичилор
латини. Пентрѣ че ачеи тарі ораторі аі зиле-
лор поастре, да Енглитера ши да Франца
кѣвѣнтѣнд скѣтѣрѣ, кѣтрѣмѣрѣ електриза-
зъ, фертекъ ши рѣпеск дѣпъ сине иимиле
аскѣлтѣторилор? Пентрѣ-кѣ тоѣи ачестѣи
с'азъ формат принтрѣво стѣдѣи маі дѣделѣн-
гат да литератѣра класикъ веке. Маі вѣр-
тос ла енглези есте пар оратор дотре чеи
маі де фрѣнте, каре съ п'аивъ тотдеазна
гата кѣте о дѣзинъ де читате din класичѣи
чеи веки, кѣ каре дѣши пресарѣ кѣвинтеле
лор.

(Ва зрѣма.)

А ф о р и с т и ,

с а ѣ

регѣле практиче пентрѣ пѣстрареа съпѣ-
тѣдѣи ши а вѣдѣи кѣлесе din чеи маі ре-
пѣмѣдѣи medici.

1. Дѣпъ кѣрѣл де акѣм а лѣтеи ни-
мѣк пѣ се кѣлтѣище маі некѣвинѣиос ши
вѣгѣндѣт декѣт съпѣтатеа. Чеи маі тѣлѣи
оаменѣи шѣи кѣнд съпѣт волнавѣи, іар пѣ кѣнд

съпѣт съпѣтоши. Ши тотѣши есте маі з-
шор а пѣстра декѣт а довѣнди іарѣши съ-
пѣтатеа, маі зшор а дѣтѣмпѣна декѣт а
виндека воалеле.

2. Кѣ кѣт трѣище отѣл маі кѣдин-
ѣиос патѣреи ши леѣилор еи, кѣ атѣт вѣе-
цѣеще маі лѣог, кѣ кѣт се департъ дела
ачестеа, кѣ атѣта маі пѣдѣи.

3. Че се атинѣе де съпѣтате, ачестѣа
есте да копѣлѣрие маі виоане, ши копѣлѣл
о сѣмте маі виѣ, ва ам пѣтеа зѣче маі фе-
рѣит, кѣчѣ фиещекаре период ал вѣедѣи аре
а са осевѣит спѣдѣе де съпѣтате. Кѣ а-
тѣта дѣсѣ е маі де лѣпѣсѣ о стрѣпѣсѣ при-
вѣегере, ка ачестѣа фрѣмоасѣ сѣмдѣиѣвѣе
съ пѣ се ватѣме. Ниѣи съ лѣсѣм din ве-
дере, кѣткѣ копѣи да привѣнда вѣрѣстеи лор
съпѣт ла деосевѣте воале съпѣши, адекѣ ла
воалеле десволтѣрѣи.

4. Ши съпѣтатеа жѣниѣи аре ал съѣ
пропрѣи карактер, ел есте депѣина сѣмдѣи-
ѣвѣе а пѣтерѣилор, че лѣпѣсѣе кѣ тотѣл
копѣлѣриеи. Ниѣик пѣ дѣпѣнтъ ачестѣа сѣм-
дѣиѣвѣе де съпѣтате маі таре ка депрѣнде-
реа пѣтерѣилор, кѣрѣа е ши предатъ жѣниѣа
кѣ тот сѣфлетѣл; еа дѣсѣ се фѣче аде-
сеорѣи примѣждѣиосѣ пентрѣ дѣспѣсѣдѣиѣа ла
воале де пѣпт, че есте овѣчѣвѣитъ ачестѣеи
вѣрѣсте; да вѣрѣста маі коапѣт преѣкѣм-
пѣпѣеще вѣрѣтоаса ши дѣитоареа пѣтере а
вѣедѣи, спре а кѣреи дѣнере се чер маі во-
гѣте мѣжлоаче хрѣпѣтоаре ши о съпѣтоасѣ
пѣтере мѣстѣитоаре. Ши аша ам пѣтеа
прѣмѣи пѣрѣреа веке, кѣткѣ адекѣ копѣи азъ
маі тѣлѣт дѣкѣлѣнаре спре воале де кап,
жѣниѣи спре воале де пѣпт ши вѣрѣста маі
коапѣт спре воале де фоале; дрепт ачѣа
дѣтетѣика вѣрѣстелор трѣвѣе дѣпъ ачѣа
дѣдрѣптатъ.

5. Храпа есте, каре дпнакъ челе дпн-тѣ лакрѣти, пе каре пі ле стоарче а поа-стрѣ пащере, ші пѣпъ кънд се дптоарче дпкъ о роатѣ дп машіонъ, ачееа тревзе тѣпатѣ ші пѣстратѣ пріп храпѣ. Орга-ніствѣл тревѣлѣи пострѣ, акърѣи коардѣ де къпетеніе стѣ дп некърмата репоіре а пѣр-цілор ші депъртаре ачелѣи че е петрев-ніѣ, дпчеатѣ де лок, към пѣ аре де пре-лѣкране матеріи дестѣле, астфеліѣ прекѣм ші лампа се стѣоце дакъ дп траці олеѣл. Натѣра аѣ дпгріжіт пентрѣ поі дп прі-вінда ачееа къ о храпѣ вѣпѣ, ші де вом пріві, кът де феліаріт ші вогат пе дѣ еа але еі дарѣрї, орї внде пе дптоарчет, а-тѣпчееа пе прінде о мінѣне къ че прѣдѣ-тоаре тарівімітате се фаче ачееа дп-гріжіре.

6. Дп дѣрїле де порд отѣл чере маі тѣлтѣ храпѣ декѣт дп клімеле калде, дп-сѣ ачееа дп ші тревзе, пентрѣкъ десвол-тареа фрїгѣлѣи чере о реакціе маі пѣтер-ніѣ спре ціперееа тревѣлѣи, карееа се кон-діціонеазѣ пріп міжлоаче хрѣнітоаре.

7. Ліпса храпїи ші апетїтѣл есте дп кліма поастрѣ іарпа ші прїтѣвара маі ма-ре, декѣт тоатпа ші вара.

8. Гѣстареа аерѣлѣи кѣрат де тоате зімеле есте тп міжлок маі потрївіт спре ціперееа сѣпѣтѣдїї. Ачееастѣ гѣстаре дп-тѣреще плѣтѣлїи ші аре о хотѣрѣтѣ ін-флзїондѣ спре кѣрѣдїреа ші дпвтерїреа сѣоцелѣи, ка а вѣлї маі апроане ші пропрїѣ ісвор де віаѣѣѣ.

9. Отѣл аре а гѣста аерѣл кѣрат дп кът ші де къте орї поате дп каса лѣї, ла лѣкрѣ лѣї, ші кънд доарте аре сѣ дп-грїжаскъ ка аерѣл чел дппрестѣрѣ сѣ фїе кът се поате маі кѣрат.

10. Аерѣл есте маі кѣрат ла ісворѣл сѣѣ, адекѣ дп къмпїї, дп атмосферѣ. Ної ціпм къткъ атмосфера пѣ е дп тот локѣл асемеенеа, дпсѣ еа тотѣшї ретѣѣе ісворѣл челѣи маі кѣрат аер.

11. Дптрѣ тот есте маі віне а се де-да къ фрїгѣл декѣт къ кълѣбра, къчї аша скѣпѣт маі вшор де о прїціпѣ рѣа а вѣ-лелор, адекѣ де речеалѣ.

12. Есте лѣкрѣ фоарте стрїкѣчїос, ва сѣвт знеле кондіції ші оторѣторїѣ а скїтѣа де одатѣ кълѣбра къ фрїгѣл, саѣ фрїгѣл къ кълѣбра. Пневмонїї, гѣтѣраїе, вѣрѣсрї де сѣпѣе ші ревматїстї поате фї-вртареа лѣї.

13. Дп віа дплѣпдаре а органїкѣлї механїстм пѣ поате дпчета пічї о роатѣ дп мїшкареа са, фѣрѣ сѣ се дппѣрдаскъ ачееастѣ дпчетаре ші челоралалте.

14. Дѣпѣ о речеалѣ де карееа пѣ пе ам пѣтѣт ферї дпдатѣ че сіпдїім сѣпѣта-теа вѣтѣматѣ, карееа се аратѣ прїптрѣо дп-грѣвпаре а тѣдѣлѣрїлор, атѣпчееа де лок авем сѣ къѣтѣм, ка апѣсата авѣрїме іа-рѣш сѣ віпѣ ла локѣл сѣѣ. Ачееаста се фаче маі віне прїп тп філіѣеан де теїѣ, саѣ прїп о ваїе калѣ ші дпкѣлзїреа ащѣрпѣ-тѣлї. Ачїі оменї карїї асѣдѣ ла пічїоаре, аѣ се дпгрїжаскъ ка сѣдоареа ачееаста прїп кѣрѣдѣенїе потрївітѣ сѣ се ціпѣ дп ста-тѣл сѣѣ.

15. Кѣлѣтѣрїреа гѣреї дѣпѣ тѣпкаре къ апѣ рече, ціне ціпціїле ші дїпдїї дп-старе вѣпѣ ші прїп ачееаста пе пѣзім ші де дѣрерї де дїпдїї.

16. Скалда есте фѣрѣ пічї о дпдоїалѣ тп міжлок де къпетенїе ка сѣ дѣтм пелеї перѣдѣта са тревпїчїе; дпвіетоареа ші дп-вѣртошѣтѣореа пѣтере а апїї речї пѣ лѣ-

кръ пѣтаї аспра тѣшкілор, чї шї аспра тѣшкѣлоаселор пѣї а дѣлѣнтрѣлор шї есте зп мїжлок де кѣпетеніе аспра дѣчепѣтоареї слѣвїчїзнї де тѣшкї шї певре.

17. Мїшкареа есте пѣлсѣл де вїадѣ зпїверсал дѣ патѣрѣ.

18. Ачеа мїшкаре есте пентрѣ орї чїне маї прїїчїоасѣ, кареа емаї потрївїтѣ кѣ іndїvїdѣалїтатеа са.

19. Лїпса мїшкѣрїї сѣ іведе ла отѣл каре дѣшї цїне сїмдїчїзнеа сѣпѣтоасѣ токмаї аша де хотѣрѣт, ка шї ачеа а храреї.

20. Жокѣл дакѣ е потрївїт есте о мїшкаре каре лѣкрѣ фоарте прїїчїос атѣт аспра трѣпѣлї, кѣт шї а іїмеї, ел есте потрївїт патѣреї отѣлї сѣпѣтос, шї асемеѣа шї дѣ ел фѣндат; пѣтаї сѣ се пѣзеаскѣ тѣсѣра шї скопѣл. Жокѣрїле дѣфѣрїате ар тревѣї атѣт дѣ прївїоца моралїтѣдїї кѣт шї а сѣпѣтѣдїї алѣгате дїп мїжлокѣл оменїреї.

21. Дѣ тот апѣл vedem о тѣлдїме де дѣгропѣчїзнї а жвїлор шї жвѣлор, каре аѣ кѣзѣт жертѣвѣ дѣфѣрїатѣлї жок шї сїмдѣл чел зшор ал жвїнеї тотѣшї нїчї се дѣдрептѣ, нїчї се сперїе.

22. Ачелеа органе, каре се дѣнтревѣе маї тѣлѣт, сѣпт шї маї вѣртоасе, дрепт ачеа орї че орган слаѣ се поате прїїчїкѣвїїчїосѣ мїшкаре кѣ тотѣл дѣтѣрї.

23. Ла копїї пѣ е нїчї о шкоалѣ маї тревїїчїоасѣ декѣт ачеа а рѣвдѣрїї, кѣчї саѣ тревѣе рѣптѣ дѣ тїперее воїа, саѣ ла вѣтрѣпедѣ іїма.

24. Аї дѣвѣда кѣ сѣдорї шї сїлїнцѣ сѣ лѣкре, есте капѣл чел маї зптеї ал кредерїї.

25. Оаменїї се болѣѣвек шї тор маї тѣлдї де патїма іїмеї декѣт де а болелор.

26. Воїа вѣпѣ, амѣсѣрата вѣкѣрїе, пѣдеждеа, ізвїреа шї прїетїнїа дѣпїнтеазѣ сѣпѣтатеа шї вїада. Еле грѣвек чїркѣлареа сѣпѣелї, лѣкрѣ прїїчїос аспра тѣтѣрор фѣнкцїлор трѣпѣлї, дѣвїазѣ колореа фѣдїї, саѣ вїоїчїзнеа окїлї, шї тїпѣреск дѣ фацѣ ферїчїтѣл стат ал сѣфлетѣлї.

27. Дакѣ аре сѣ рѣтѣпѣ трѣпѣл сѣпѣтос, атѣпчеа тревѣе се фїе іїма сѣпѣтоасѣ. О іїмѣт лїнїдїтѣ адѣче фоарте тѣлѣт спре дїпереа сѣпѣтѣдїї шї лѣвдїреа вїедїї.

28. Тїмпѣл трече, дѣсѣ фаптеле вѣне се стрѣпѣлѣтѣ дѣтрѣна, шї а лор цѣпѣрї дїп пѣпѣ ла сѣжрїшїтѣл зїлелор. Орї че фапѣтѣ вѣпѣ аре маї тѣлдї де зп копїл, аре тѣлдї хѣрѣзїторї, шї ачѣнїа копїї аѣ іарѣш копїї. Чїне дарѣ пѣ ар вреа сѣ фїе вѣп шї татѣ саѣ тѣтѣ ачестор вѣнї копїї, карїї се креск еї дѣсѣшї?

Dr. Vasile.

Лїпса шї оаїа.

Лїпса с'а пѣс ла ворѣвѣ кѣ оаїа, каре знде сѣ кѣпрїндѣ лок дѣ касѣ. Шї аша лїпса алѣаргѣ рѣпедѣ а апѣка зпгїл чел дрепт ал касеї, кѣцетѣнд кѣ ачї е чел маї кѣвїїчїос лок пентрѣ дѣпса; дар оаїа дѣтрѣ ачеа а шї фост ашезат ачї телѣл сеѣ, шї с'а кѣлкат пе пѣтѣпт, ка сѣ трѣїаскѣ дѣ паче. Лїпса ка лїпса, тревѣїе сѣ се вазѣ петѣтїденї, дѣчї алѣаргѣ пе гѣт пе нас дѣ зпгїл стѣпг ал касеї; зпсѣ оаїа а авѣт че лѣса шї ачї: грасѣл сеѣ лапте кѣнд а венїт дѣла пѣшїзне. Лїпса алѣаргѣ акѣт дѣ зпгїл ал треїлеа; дар нїчї ачї пѣ фѣ лок пентрѣ дѣпса: ачї с'а

вѣтѣт зѣтѣл, с'а дѣкѣгат лѣптеле шѣ с'а
 фѣкѣт кашѣл пѣлѣ еа а фост дѣ пѣшѣне.
 Акѣм пеагрѣ лѣпѣ се рѣдѣкѣ шѣ порпѣце
 ла ал патрѣлеа зѣгѣс ал касеѣ не маѣ дѣ-
 доѣндѣсе кѣ ачѣ се ва пѣтеа пѣне перѣшѣ-
 пѣта; ѣсѣ кѣм с'а дѣшелат, кѣнд оаѣа
 кѣ пѣдѣне ворѣе дѣ дѣ а прѣчене, кѣтѣкѣ
 аколо ѣкѣ де тѣлт шѣ а ашезат дѣнса
 лѣпа са. „Еѣ дарѣ тѣ пѣп дѣ мѣжлокѣл
 ставѣлѣлѣ“, стрѣгѣ лѣпса пѣкѣжѣтѣ. „Ба, пѣчѣ
 ачѣ пѣ е лок пѣптрѣ тѣне; ачѣ се фаче ва-
 лѣга тѣа шѣ се адѣлѣ кѣнд тѣ рѣдѣк дѣп
 локѣл тѣѣ чел вѣтрѣп шѣ тѣ дѣк ла пѣ-
 шѣне,“ рѣспѣнде оаѣа вѣнекѣвѣптѣта. Акѣм
 лѣпса шѣ аша калѣдѣ фѣнд, ѣкѣ маѣ тѣлт
 кѣлѣзеце, дѣчене а'шѣ тѣшка дѣцетеле
 шѣ а кѣзѣта дѣпрецѣвр вѣѣрѣндѣсе: „О!
 апар шѣ ваѣ мѣе сѣрака де мѣне! Че сѣ маѣ
 фак еѣ тѣкѣлоаса шѣ мѣшаоа? тѣ сѣѣс да-
 рѣ не кѣтѣп, ка пѣмѣнѣ сѣ пѣ тѣ вазѣ,“ ла
 каре оаѣа дѣшѣ дѣкѣе кѣвѣнтѣл зѣкѣнд:

Ѣнде лѣпте дѣп пѣлѣндѣла ал тѣѣ зѣерѣсвораце,
 Шѣ стѣлтѣпа, зѣтѣл дѣлче, кашѣл, врѣнза се
 Ѣнде лѣпѣмѣ дѣ вѣстѣмѣте шѣ мошѣѣ имѣтѣ дѣ-
 грашѣ,
 Ачѣ пѣгрелеле кѣлѣшѣрѣ але лѣпсеѣ пѣ нестѣск.

Аша тоатѣ стѣпѣпа де касѣ — асе-
 мѣнеа вѣнефѣкѣтоареѣ оѣ — аре кѣ че'шѣ
 дѣпѣлеа касѣ, шѣ шѣе ѣнде, че шѣ кѣм сѣ
 рѣндѣѣаскѣ, аша, кѣт лѣпса пѣ поате пѣчѣ
 не прагѣл касеѣ сѣ пѣшѣаскѣ. —

В—ѣа. Т—ѣ.

К Ъ Н Т Е К.

Сѣвт ачеастѣ пеагрѣ стѣпѣкѣ
 Че'шѣ аскѣнде фѣрѣптеа 'н пор
 Мѣ лѣсацѣ пѣ мѣне дѣкѣ,
 Ох! лѣсацѣтѣ сѣ тор!

Кѣчѣ дѣрѣрѣ консѣтѣтоаре
 Сѣфлетѣл тѣѣ а пѣтрѣне,
 Шѣ ал вѣдѣѣ тѣле соаре,
 Коло 'н чеацѣ с'а аскѣне.

Дѣла соарѣа'м дѣрѣроасѣ
 N'am nѣmѣк а маѣ дорѣ,
 Дѣкѣнд дѣлчеа тѣа фѣрѣтоасѣ
 А 'нчетат а тѣ ѣвѣ.

Сѣвт ачеастѣ пеагрѣ стѣпѣкѣ
 Че'шѣ аскѣнде фѣрѣптеа 'н пор,
 Мѣ лѣсацѣ пѣ мѣне дѣкѣ,
 Ох! лѣсацѣтѣ сѣ тор.

D. Bolintineanu.

М о с а и к.

(О ворѣѣ дѣсѣпѣлатѣ.) Дѣп а. 1840
 с'а еспрѣмат орѣ чѣне, кѣ кѣ ачѣст ап вор
 дѣчета тоате пѣвѣпѣле, кѣчѣ секолѣл ал
 пѣѣспрезечеле пѣшеце акѣм дѣптрѣ ал
 патрѣзечѣлеа ап ал вѣдѣѣ салѣ. Кѣ ачеа-
 ста ар фѣ акѣм зѣс, кѣтѣкѣ тоатѣ ѣсторѣа
 пѣлѣ 'н зѣоа де астѣзѣ пѣ ар фѣ дѣкѣт пѣ-
 маѣ о пѣвѣпѣе шѣфѣвѣаскѣ де зп фѣл маѣ
 тѣре; кѣчѣ не кѣм е кѣпоскѣт шѣфавѣ авѣа
 дѣ ал патрѣзечѣле ап дѣчен а се дѣнде-
 лѣпѣѣ. —

— Ла Петерсѣзѣрг дѣп 2. Јан. 1840
 прѣнчѣпеле Сѣгѣзѣофф а прѣпѣрат зп стрѣ-
 лѣчѣт валл де маскерѣ, ла каре тодѣ шер-
 вѣторѣѣ ка зрѣшѣ-де-гѣацѣ шерѣвѣаѣ. Пѣѣле
 сѣогѣре аѣ консѣтат апроапе 30,000 рѣвѣле
 де арцѣнт. Соцѣетѣтеа шѣдеа сѣвт дѣфол-
 рѣторѣ помѣ де тѣлѣранчѣс (помѣранчѣс)
 шѣ се шерѣвѣа кѣ тоате прѣцѣѣселе фѣрѣпте
 де тѣаза-зѣѣ прѣп зрѣшѣ-де-гѣацѣ. О кѣце-
 тѣре фѣрте вѣзаррѣ, каре пѣте кѣ дѣп ка-
 пѣл врѣзѣвѣ епглѣз се ва фѣ пѣскѣт.

N. B—ѣа, Тѣнкѣ.